

Motion till riksdagen 2012/13: MJ295

av **Isak From m.fl. (S)**

Översyn av ersättningssystemet för rovdjursskador

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ersättningssystemet för rovdjursskador.

Motivering

De senaste tio åren har renskötarna i samebyarna förlorat allt fler kalvar samtidigt som björnstammen har ökat markant. Rennäringen i de berörda samebyarna har blivit en förlustaffär. I Västra Kirkejaurs sameby finns cirka 2 000 renar och under fjolåret fick byn 24 000 kronor från staten som ersättning för rovdjursskadade renar. Slaktvärdet för en ren är 1 500 kronor, vilket innebär att björnen behöver fälla 17 renar för att det ska bli en förlustaffär för samebyn. Med dagens rovdjursförluster på cirka 40–50 procent av renkalvarna per år blir det svårt att ha en lönsam näringsverksamhet.

Sedan två år tillbaka bedriver Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ett treårigt forskningsprojekt som ska ge svar på hur många renar en björn fäller. Projektet går ut på att renarna har fått radiosändare runt halsen medan björnarna är märkta med gps-sändare. Forskarna kan därmed ha simultankontroll över hur djuren rör sig.

Enligt studien saknade 43 procent av de dräktiga vajor som hade försetts med sändare kalv vid årets renkalvmärkning, vilket direkt kan kopplas till ett ökat rovdjurstryck av framförallt björn. Resultatet är förvånande enligt de forskare på SLU:s viltskadecenter som leder studien. Det har inte tidigare varit känt att varje björnindivid tar så många renkalvar som de faktiskt gör.

I samebyarna Västra Kirkejaur och Malå sameby kunde man vid årets renkalvmärkning se att det var oroväckande många vajor utan kalvar, trots flera beslut om skydds jakt på björn under våren. Eftersom björnstammen har ökat radikalt de tio senaste åren jämfört med andra predatorer så bedömer sameby-

Fel! Okänt namn på

arna och SLU att björnen är en betydligt större predator på renkalv än vad som tidigare varit känt.

Det befintliga ersättningssystemet bör förändras så att ersättning utbetalas i enlighet med förväntade skador som baseras på björntätheten inom samebyn och inte som idag enligt en schablon för samebyns betesområde. En översyn av ersättningssystemet förutsätter en fungerande återkommande inventeringsmetodik för björn, t.ex. en rullande spillningsinventering som täcker hela landet. Spillningsinventeringen medför extra kostnader på minst 1,5 miljoner kronor per län som borde täckas via Naturvårdsverket.

De nya forskningsresultaten bör föranleda en översyn av ersättningssystemet till samebyarna för rovdjursskador.

Stockholm den 1 oktober 2012

Isak From (S)

Karin Åström (S)

Maria Stenberg (S)